

Grosse, Tomasz / de Lassus, Arnaud

"Masoneria - intrygująca tajemniczość : elementarne wiadomości o wolnomularstwie", Arnaud de Lassus : [recenzja]

Ars Regia 2/3 - 4 (4 - 5), 197-198

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Arnaud de Lassus *Masoneria – intrygująca tajemniczość. Elementarne wiadomości o wolnomularstwie, b.r.m.w. [1993]*

150-o stronicowa broszura pt. *Masoneria – intrygująca tajemniczość*, autorstwa Arnaud'a de Lassus'a jest kolejną pozycją o masonerii wydaną w sposób nielegalny i z uwagi na społeczną nośność tematyki wolnomularskiej – obliczoną na szybki i łatwy sukces edytorski. Niestety, sposób upublicznienia pozycji uniemożliwia podanie nazwy wydawnictwa, roku publikacji, a nawet nazwiska autora przekładu. Jedyłą w zasadzie informację, poza tytułem i autorem książki, jaką otrzymuje czytelnik od tajemniczego wydawcy, jest wiadomość o francuskiej fundacji *Action Familiale et Scolaire* (Ruch na rzecz rodziny i szkoły), która patronowała francuskiej edycji broszury.

Jak głosi podtytuł, książka prezentuje elementarne wiadomości o masonerii. W sposób lapidarny i przystępny przedstawia podstawowe informacje dotyczące historii oraz ideologii wolnomularskiej. Autor publikacji bazuje na licznych cytatach źródłowych i odsyła czytelnika do bogatej listy opracowań. Jak informuje we wstępie tłumacz broszury, w wydaniu polskim opuszczono niektóre fragmenty związane z francuską specyfiką masonerii, a zwłaszcza te, które odnoszą się do jej historii. Redakcja polskiego wydania nie wyjaśnia, dlaczego został pominięty również rozdział dotyczący związków masonerii z judaizmem. Na korzyść publikacji przemawia fakt umieszczenia na jej końcu aneksów zawierających materiały źródłowe oraz krótkiego słowniczka najważniejszych terminów masońskich.

Broszura początkowo sprawia wrażenie obiektywnej i pomimo całej skrótowości wywodu zawiera ważne dla czytelnika informacje na temat masonerii. Ponadto początkowe partie książki poświęcone historii wolnomularstwa angielskiego, francuskiego i amerykańskiego – nie odbiegają zbyt od prawdy historycznej. Niestety, w dalszej części publikacji daje się odczuć coraz większy brak obiektywizmu, zwłaszcza kiedy autor przystępuje do omawiania tematyki ideologii masońskiej. W jego opinii, wolnomularze – ludzie liberalni, którzy nade wszystko cenią wolność indywidualnego wyboru, są tolerancyjni i starają się niczego nikomu nie narzucać – stają się w ten sposób głównymi przeciwnikami Kościoła. „Wyznanie wiary” masonów, jakim jest zdaniem Arnaud'a de Lassus'a *Deklaracja praw człowieka i obywatela* jest sprzeczna z Dekalogiem (s. 17). Umiłowanie wolności każe masonom występować przeciwko katolicyzmowi, który tłumi indywidualny wybór i jak każda religia ogranicza wiernych już przez sam akt wiary (s. 33). Jest to główna przyczyna niezwyklej popularności w kręgach masońskich deizmu i ateizmu. Autor krytycznie ocenia liberalizm wolnomularzy, ich humanizm przejawiający się w głębokiej trosce o człowieka i jego samodoskonalenie. Właśnie taka postawa staje się główną przyczyną „wyzwolonej” moralności wolnomularzy „Do jakiej »moralności« dochodzi w praktyce człowiek uwolniony od wszelkich zasad, człowiek wyższy ponad wszystko? Uderzające przykłady tej »moralności« jaskrawo widać na co dzień: likwidacja słabszych (poprzez aborcję), rozprzeżenie obyczajów (poprzez wolność seksualną podniesioną do rangi złotej zasady nowoczesnej społeczności)” (s. 40).

Broszura pisana jest z wąsko konfesyjnego punktu widzenia. Powoduje to zanikanie obiektywizmu na rzecz emocjonalnego stosunku do tematu. Autor przedstawia kilka głównych, jego zdaniem, cech tej ideologii: panteizm, re-

inkarnację, spirytyzm, systematycznie wykazując ich dogłębną fałszywość, przebiegłość i gruntowną nieuczciwość. Kończąc swoje wywody dochodzi do wniosku, że okultyzm masoński ma wyraźnie satanistyczne podłoże i jest częścią „satanicznego planu wprowadzenia królestwa Szatana” (s. 57n). Niedostatek przykładów historycznych i wystarczającej bazy źródłowej autor stara się ukryć, szafując argumentem rzekomej tajemniczości i mafijnej struktury władzy wolnomularzy.

Tomasz Grosse

E. Cahill: *Masoneria*. Oficyna Wydawnicza Wersal, Krosno 1993, ss. 64.

Jak informuje wydawca, ta niewielka książeczka jest tłumaczeniem, opublikowanego w Londynie w roku 1947, streszczenia dzieła ks. E. Cahilla: *Wolnomularstwo i ruch antychrześcijański* (Freemasonry and the Anti-Christian Movement). Dzieło to ukazało się jako wydanie drugie w Dublinie w 1930 roku.

Okladka, opatrzona groźnym ostrzeżeniem: „Masoni wracają do Polski”, zapowiada, że: „Po lekturze tej książki masoneria a przestanie być dla Ciebie tajemnicą!”. Jest to zapewne balałutna. Czytelnik zainteresowany poważnie problematyką wolnomularską niewiele skorzysta z tej lektury. Będzie ona natomiast odpowiednia dla tych wszystkich, którzy fascynują się osławionymi *Protokołami mędrców Syjonu*. Ukaże się im bowiem, obok knującego przeciwko chrześcijańskiej społeczności Żyda, jeszcze jeden wróg – mason.

Rzecz cała nie byłaby warta odnotowania, gdyby nie to, że stanowi kliniczny przypadek kiepskiej w treści i formie literatury antyvolnomularskiej.

A.S.

Jarosław Czubały: *Wodzowie i politycy. Generacja polska lat 1806–1815*, Oficyna Wydawnicza Viator, Warszawa 1993, ss. 308, 9 wkł. il. bn.

Młody historyk warszawski, w nienaganej warsztatowo i narracyjnie pracy, ukazuje zbiorowy portret polskiej generacji na tle barwnej epoki napoleońskiej. Przedstawia ludzi, którzy odegrali pewną rolę w tym istotnym dla Polski okresie. Fakt odnotowania pracy na łamach „Ars Regii” uzasadnia to, że Autor wiele uwagi poświęcił tak charakterystycznej dla epoki problematyce wolnomularskiej oraz obecności w lożach większości bohaterów książki.

A.S.